

Kvinnofrigörelsens sorgespel /

Goldman, Emma

54 D Br. 1912

National Library
of Sweden

Palit, 2000
Kvinnoför.
(Bn)

1912

**KVINNO-
FRIGÖRELSENS SORGESPEL**

Av

EMMA GOLDMANN

ÖVERSATT

AV

GUSTAV MALMBORG

1:sta—10:de tusendet

Pris 10 öre.

STOCKHOLM 1912 · GUSTAV MALMBORGS FÖRLAG

NYHETS-MAGASINET

Stockholm.

NILS ADAMSSON.

Falköping.

CENTRALPALATSET, ing. fr. Jakobskatan,

Riks Norr 268 — Allm. 4942.

Filial Jakobsbergsgatan 6. Allm. Tel. Brb. 3305

Nr 17 **Pollutionsringar** bästa sort, pr st. kr. 2: —.

(Effektivt medel mot ofrivillig sädesavgång).

Nr 18 **Suspensioarer** (en för herrar nödvändig artikel). Pris pr st. 1 kr., 1: 50, 2: —, 2; 50 Ryttersuspensioarer 50 öre pr st.

Nr 88 **Gummibattonger** (bästa försvarsvapen) pr styck kr. 3: — 2 st. kr. 5: —. OBS! Vid rekvisition av gummibattonger bör minst 1 kr. i frimärken bifogas ordern.

Gummiklackar stor sortering.

Bräckband, Åderbrücksstrumpor och Gördlar.

Uppgiv noggrannt mått vid order.

FÖR DAMER:

Nr 37 **Säkerhets-Ovale** är det mest behagliga kvinnoskydd, verkar på intetsättstörande. Smälter 2 minuter efter införandet. 1 kartong i duss. 2: 50.

Nr 24 **Absorbatorn** pr styck 1: 50. **Dambindor** 1 kr. duss. 3 duss. fraktfritt

Livmodersprutor bör helst användas omedelbart efter samlaget.

Adamssons Livmoder-Skyddsring av transparent gummi med spiral, pr st. 3 kr. Denna livmoderring är den bästa. Bruksanvisning medföljer.

Livmodersprutor från 3: 50, 4, 5, 6, 7, 8 och 10: 50 pr styck. Sprutan till 10: 50 är den bästa som finnes. Bäst för heta sköljningar.

Lösligt pulver för sköljningar 1: 50 pr paket. *Nyhet!* Vid order efter denna prislista nämn listan Nr 11.

Filialen i *Centralpalatset* Stockholm, har 3 olika avdelningar, en besökande kund blir således ej på något sätt besvärad, ty han ser endast sig själv och försäljaren. **Bekväma in- o. utgångar. Snabb expedition o. fullt diskret.**

Bok och priskuranter gratis med ordern.

Kungl. bibl. fotoket

0 0000 000004121

Kvinnofrigörelsens sorgespel

Av

EMMA GOLDMANN

ÖVERSATT

AV

GUSTAV MALMBORG

1:sta—10:de tusendet

STOCKHOLM 1911 · GUSTAV MALMBORGS FÖRLAG

Stockholm 1912. Oscar Malmborgs Boktryckeri.

Kvinnofrigörelsens
sorgspel

KARL GOLDMAN

ÖVERSATT

GUSTAV MALMBORG

F. & O. Lundström

STOCKHOLM 1912 GUSTAV MALMBORGS FÖRLAG

Stockholm 1912, Oscar Malmborgs Boktryckeri.

JAG Börjar min avhandling med ett medgivande: oaktat alla politiska och ekonomiska teorier, vilka behandla de fundamentala olikheterna mellan de mångfaldiga grupperingarna inom mänskligheten; oaktat alla klass- och rasskillnader; oaktat alla konstlat dragna gränser mellan mannens och kvinnans respektive rättigheter — är min mening, att det finns en etapp, där alla dessa olikheter mötas och sammansmälta till ett enda helt.

Därmed vill jag icke föreslå något fredsfördrag. Den allmänna sociala fiendskapen, som nuförtiden uppfyller hela vårt offentliga liv och som är en följd av kraftmätningen mellan varandra fientliga och motsägande inträsen, skall i alla fall falla sönder, när reorganisationen av vårt sociala liv, fotad på den ekonomiska rättvisans principer, blivit värlighet.

Fred och harmoni mellan könen och individerna beror icke nödvändigtvis av alla mänskliga varelsers ytliga jämställdhet; också kräva de ingalunda frånskiljande av individuella karaktärsdrag eller egenheter. Problemet, med vilket vi nuförtiden konfronteras, och som den närmaste framtiden måste lösa, är ju precis: *hur* och på vilket sätt människan kan vara sig själv, bör och kan vara sitt eget jag, men också samtidigt känna sig som ett med sina medmänniskor, huru hon kan djupt och innerligt känna med alla mänskliga väsen, och det oaktat samtidigt bevara sina egna, inneboende

egendomligheter. Detta allena synes mig vara grundvalen, på vilken massan och individen, den sanne demokraten och den äkta individualiteten, mannen och kvinnan utan stridigheter kunna mötas. Ett livgivande motto får icke lyda: »Förlåten varandra!» det måste hällre heta: »Förståelse för varandra!» Den ofta citerade satsen av madame de Staël: »Att förstå allt, betyder att förlåta allt!» har aldrig gjort stort intryck på mig; den har en bismak av bikt, och tanken att förlåta sina medmänniskor något, drar städse med sig känslan av fariséaktig självförhåvelse. Det är tillräckligt, om vi *begripa* våra medmänniskor. Och denna inledande bekännelse företräder och förklarar även min åskådningens grundåsikter över kvinnans frigörelse, och dess verkningar för hela könet.

Frigörelsen skulle möjliggöra för kvinnan, att ådagalägga det naturligt mänskliga inom henne. Allt inom hennes område, som längtansfullt kräver utbrott och handling, skulle finna sitt fullkomligaste uttryck; alla låtsade gränslinjer skulle slås i spillror, på vägen till ständigt större frihet skulle alla dessa spår av århundradens förtryck och slaveri bli bortsopade . . .

Däruti består kvinnörelsens ursprungliga uppgift. Tyvärr ha dock för närvarande de uppnådda resultaten isolerat kvinnan och berövat henne alla den sanna lyckans grundkällor, vilka äro av den enormaste betydelse för henne. En emancipation till blott det yttre har av den moderna kvinnan gjort ett konstlat väsen, som erinrar något om den franska trädgårdsmästarekonstens produkter; fantastiska lövverk och buskage, pyramider, rader och kransar — allt, endast icke de former, vilka växterna och träden hade uppnått genom utveckling av egen drift. Sådana konstlat uppvuxna plantor av kvinnokönet kunna vi finna i stort antal, särskilt i vårt livs såkallade intellektuella sfär.

Frihet och jämlikhet för kvinnan! Vilka förhoppningar och utsikter tilläto icke dessa ord, då de för första gången blevo yttrade av våra dagars ädlaste och djärvaste. Solen med hela sitt strålande ljus och all sin härlighet skulle uppgå över en ny värld; en

värld i vilken kvinnan fritt fick bestämma sin egen lycka, det var helt säkert ett mål, värt hela den enormt stora pionjärskarans (av båda könen) entusiasm, mod, uthållighet och oupphörliga ansträngning, för vilket de insatte allt mot en värld av fördomar och okunnighet.

Även min förhoppning är ett lysande mål, men jag håller fast vid, att kvinnans frigörelse, som denna för ögonblicket framställes och blir praktiskt utförd, icke har uppnått detta mål. Kvinnan befinner sig nu inför nödvändigheten att tvingas emancipera (frigöra) sig från emancipationen, om hon värkligen hyser begär efter att vara fri. Väl må detta för många klinga som en paradox, men det är icke desto mindre endast sanning.

Vad har kvinnan uppnått genom sin såkallade emancipation? Lika varlöst i många stater. Har detta renat vårt politiska liv, hennes atmosfär, som så många välmenande förordare av denna reform förkunnat? Helt säkert icke; även den valberättigade kvinnan bjuder ingalunda någon garanti för en möjlig rengöring och utluftning av det politiska livet, vilket enligt Heine endast är en ful visa. Frigörelsen har utvidgat kvinnans ekonomiska jämlikhet med mannen, i det hon besitter rätten, att välja sitt eget yrke. Dock då varken hennes förflutna eller nutida fysiska uppfostran utrustar henne med tillräcklig styrka, för att kunna konkurrera med mannen, blir hon ganska ofta tvingad att uttömma hela sin livsenergi, anstränga varje nerv av sitt väsen, för att endast kunna ernå det genomsnittliga marknadspriset. Få äro framgångsrika, då det är ett faktum, att kvinno-läkare, advokater, arkitekter och ingenjörer varken åtnjuta samma förtroende eller mottaga samma betalning, som deras manliga kolleger. Och de vilka slutligen tillkämpa sig denna eftersträvarsvärda jämlikhet göra det i allmänhet på bekostnad av sitt fysiska och psykiska välbefinnande. Men vad det beträffar den stora massan av arbetsflickor och kvinnor, så frågar jag endast, huru mycket personlig oavhängighet vinnes när trångheten, bristen av frihet i föräldra- eller det egna hemmet utbytes mot knapp-

heten och bristen av frihet i fabriken, i svettkyffet, i butiken eller byrån? Därtill kommer dessutom det för många kvinnor i betraktande kommande missödet, att uppsikten över deras hem, »o du söta hem» — kallt, monotont, oordnat och fränstötande — slappas, som de måste sköta efter det de återvända till hemmet efter sitt dagsverke. Ett härligt oberoende! Det är naturligtvis alls icke något under, att så många flickor så snart äro villiga, att med båda händerna gripa första bästa giftermålsanbud, endast för att därigenom kunna uudkomma den för dem till last blivna oavhängigheten bakom butikspulpeten och symaskinen. Dessa flickor äro fullt ut likaså längtande efter giftermål, som flickorna i medelklassens kretsar äro det, vilka knappt kunna invänta den tidpunkt, då det blir dem möjligt, att avkasta föräldra-beroendets ok. En såkallad oavhängighet, vilken endast tillåter förvärvandet av de nödvändigaste existensmedlen, är ingalunda ett förtjusande, ett så skönt ideal, att det berättigar till en sådan förväntan, som att kvinnan för detta skulle offra allt. Då detta högt, vitt och brett prisade oberoende ju slutligen ingenting annat är än en långsam process för stympning och dödande av den kvinnliga naturen, dess kärleksdrift och moderskänsla.

Det oaktat är en arbeterskas position betydligt naturligare och mera mänskligt tillfredsställande, än hennes skenbart lyckligare systrars i livets andliga yrkesstär. lärarinnor, doktorinnor, advokatföreläsnare o. s. v., vilka ha antagit sken av värdighet, tillfredsställelse och självförtroende, under det deras inre blir ständigt tomare och dör.

Trånghjärtighet i den vanliga begreppsuppfattningen om kvinnans oberoende och hennes emancipation; fruktan för kärleken till en man, som icke är henne socialt jämnställd; ständig ångest att kärlek skulle förstöra hennes frihet och oberoende; förskräckelsen för insikten om, att kärleken eller moderskapets sällhet kunde hindra henne i utövningen av sin yrkesverksamhet — allt detta gör av kvinnorna tvångsvestaler, för vilka livet rullar bort med sina stora, klara lidanden, sina

djupa hänförande fröjder, utan att ha berört deras själar.

Frigörelsen, som den förstås av majoriteten av dess anhängare, är alltså för trång och liten i sina strävanden, för att bilda denna gränslösa glädje och ekstas, som möjliggör utbildningen av de djupa känslorna hos en sann kvinna en kär moder genom frihetens tillstånd. En sig själv underhållande och ekonomiskt fri kvinnas tragiska öde ligger icke i för många, utan i för få erfarenhetsupplevelser. Det är väl sannt, att de överträffa forntidens generationer i världslig kunskap och otvunget uppträdande, men just därför känna de så mycket mera bristen av livsinnehåll, vilket allena är i stånd, att väcka och rikta den mänskliga känslörligheten och utan vilket de flästa kvinnor blott bli professionella automater.

Att ett sådant sakernas läge måste komma, förutsågs av dessa, vilka begrepo, att det inom etikens (moralens) område ännu gavs många förfallna ruiner ur det oemotsagda manliga överherraväldets tid; ruiner som man ännu betraktar såsom nyttiga. Och det sorgligaste och viktigaste därvid är, att ett vackert antal såkallade emanciperade äro fullständigt överkamma då det gäller att angripa dessa. Varje rörelse, vilken som mål äger de bestående institutionernas förstörande och dess ersättande genom sådana, vilka stå mera i samklang med framåtskridandets anda, har anhängare vilka i teorin företråda de extremaste radikala idéer, men som i deras alldagliga praktik helt likna första bästa bracka, vilka liksom denne förespegla anständighet och efter den goda meningen fiska efter sina motståndare.

Fullt samma bracka befinner sig även i kvinnofrigörelsens läger. Sensationsjournalister, mjölk- och vattenlitteratörer ha skyndat sig, att framställa den emanciperade kvinnan i bilder, som komma den ärbare borgarens och hans korkade stallbroders hår att resa sig på deras kohuvud. Varje deltagerska i kvinnorörelsen blev framställd som George Sand i all hennes totala förakt för moral. Ingenting var henne heligt,

den emanciperade kvinnan besatt i dessa prostituerade skriftställares ögon och framställningar ingen aktning för den ideella förbindelsen mellan man och kvinna. Kortligen, frigörelsen var liktydig med ett sorglöst liv i vållust och synder, obekymrat om samhälle, religion, moral. Naturligtvis voro kvinnorrättens apostlar å sin sida högst förbittrade i åsyn av sådana förvrängningar; och — då de saknade humor — ansträngde de hela sin energi för och därpå att bevisa, att de tvärtom alls icke voro så dåliga, som de blevo skildrade. Helt säkert, sålänge kvinnan var mannens slav, kunde hon icke vara god och dygdig; dock nu, då hon var fri och oberoende, skulle hon redan visa, hur duktig hon kunde vara i sina bidrag, och vilken luttrande inverkan hennes inflytande måste ha på alla samhällsinrättningar... Värkligen, det måste sägas, kvinnorrörelsen har sönderslagit många gamla fjättrar, men den smider också nya. Denna stora sanna emancipationsrörelse mötte olyckligtvis intet stort släkte av kvinnor, djärvt och konsekvent tillräckligt, för att blicka friheten i anletet. Dess små, puritanskt skrymtande visioner förbannade mannen som fridstörare och en tivelaktig karaktär. Mannen som könsvarelse fick icke tolereras, på sin höjd som ett barns fader, då det tyvärr absolut icke låter sig göra (såsom på obefläckade jungfru Marias tid, övers. anm.) att skänka ett barn livet, utan att dessförinnan ha haft samlag med en man. En lycka var och är det, att även den mäst stränga puritanism aldrig varit stark tillräcklig, för att döda den inrotade moderskänslan. Men kvinnans frihet är intimt förbunden med mannens frihet, och många av mina så att säga emanciperade systrar tyckas alldeles förglömma det, att ett barn fött i frihet, kärlek, böjelse och tillägnan behöver allt som tillhör ett mänskligt väsen, såväl mannens som kvinnans. Men tyvärr är i denna förbindelse en stridande och trångbröstad mening förhärskande, och denna är det, som förorsakar det stora sorgspelet i den moderna mannens och kvinnans liv.

För ungefär tjugo år sedan utkom ett verk av den briljanta norska skriftställarinnan Laura Marholms penna, som betitlades: »Kvinnan, en karaktärsstudie.» Hon var en av de första, som försökte koncentrera den allmänna uppmärksamheten på den förhärskande emancipationsuppfattningens tomhet och trångsynthet, samt dess tragiska verkningar på kvinnans inre liv. Hennes arbete berättar oss om olika utomordentligt begåvade internationellt berömda kvinnors öden: den snillrika Eleonore Duse, den stora matematikern och skriftställarinnan Sonja Kowalewskaja, den stora konstnärinnan och poetiska naturen Marie Baschkirzeff, som dog så ung. Och genom denna beskrivning av dessa kvinnors liv, som äro begåvade med en högst ovanlig mentalitet, löper den klart märkbara färan av en otillfredsställd längtan efter ett helt, avrundat, fullständigt och skönt liv, och genom saknad av detta framgår ensamhetens oro. Dessa mästerligt utförda psykologiska skisser kunna icke underlåta att visa, att, ju högre en kvinnas själsliga utveckling har stigit, desto mera sällan är det henne möjligt, att möta en könslig kamrat, vilken i henne icke endast ser »könsdjuret», utan också ett mänskligt väsen, en väninna, en stark individualitet, vilken icke skall eller får förlora ett enda drag av sin karaktär.

Genomsnittsmänniskan, med sin självförnöjdhet, sin löjliga överskattning och sitt välvilliga beskydd gentemot det kvinnliga könet, är en omöjlighet för kvinnan, som Laura Marholm visar oss i sina studier. Men likaså omöjligt är det för den manskaraktär, som i henne ser och finner ingenting annat, än hennes själ, hennes intelligens, hennes genialitet, och som underlåter, att i henne uppväcka kvinnonaturen.

Rik intelligens, en fin känsla, det är egenskaper som i allmänhet antagas vara outhärliga för en skön och innehållsrik personlighet. Men beträffande den moderna kvinnan tjäna dessa egenskaper det oaktat, som ett hinder för hennes väsens fria utveckling. Redan för över hundra år sedan, blev den gamla äktenskapsformen, grundad på den »heliga skrift» — endast dö-

den fick skilja de båda makarna — dömd som en institution, vilken representerade mannens överherravälde över kvinnan, hennes fullständiga underkastelse under hans lynne och befallningar, hennes beroende av hans namn och understöd. Ständigt blev som bevis anført, att de gamla äktenskapsformerna för kvinnan voro likabetydande med en ställning som mannens tjänstepiga och hans barns mor. Det oaktat finna vi många emanciperade kvinnor, vilka föredraga äktenskapet, med all dess ögonskenliga otillgänglighet och tryckande trånghet framför den ogifta tillvaron; trång och ofördraglig just därför, emedan moralens och den sociala fördömens rjättrar skrämma henne, och håller hennes natur omklamrad och bunden.

Orsaken till denna inkonsekvens från de framstegsvänligt sinnade kvinnornas sida är att söka i den omständigheten att de aldrig förstätt kvinnoemancipationsbegreppets sanna betydelse. De tänkte, att allt, vad som felade dem, var oavhängigheten från det yttre tyranniet. De inre tyrannerna bortglömde de; dessa som bjudas oss i form av etiska, sociala och konventionella lögner, och äro långt farligare och förstörande för livet än yttrevärldens tyranner — dessa inre tyranner överlät man alldeles åt sig själva. De ha verkligen också tagit väl vara på sig; de tyckas finna sig kannibaliskt välmående i de aktiva kvinnoemancipationslärarnas huvud och hjärtan, alldeles såsom de kände sig välmående i våra far- och mormödrars huvud och hjärtan.

Dessa inre, intima tyranner bestå i rädslan för den offentliga meningen eller i hänsyn till personer och institutioner; denna moralväktare, den mänskliga själens fångvaktare, föranlät dem, i deras offer, till den ständiga bävande frågan: »Vad skall folket säga därom?» Och icke förrän kvinnan har lärt, att bekämpa dessa inre tyranner, och att företräda sin ståndpunkt starkt och obetvingbart, för ernående av oinskränkt frihet i sina handlingar och i utläsningen av naturens röst — må denna begära livets största kostbarheter, kärleken till mannen eller hennes högsta privilegium, att kunna

skänka ett barn livet —: icke förr får hon betrakta sig som emanciperad. Hur många emanciperade kvinnor äro nog tappra, att tillstå det, att kärlekens röst klingar med full makt i deras sköten, befallande och krävande tillfredsställelse?

Den franske skriftställaren Jean Reibrach försöker i en av sina romaner, betitlad »Den nya skönheten», att framställa idealet av en skön emanciperad kvinna. Idealet visas oss i en ung flickas gestalt, en doktorinna. Hon talar klart och förnuftigt om hur små barn skola uppfostras, hon är godhjärtad och fördelar gratis medikament bland fattiga mödrar. Vi deltaga i en underhållning mellan henne och en av hennes bekanta, en ung man, och höra mycket om framtidens sanitära förhållanden, på vilket sätt baciller och andra skadliga frön genom byggnadssättet av stenväggar och golv och genom avskaffandet av mattor och förhängen, skola bli utrotade. Naturligtvis är doktorinnan mycket enkelt och praktiskt klädd, förnämligast i svart. Den unge mannen, på vilken damen vid första sammanträffandet tack vare hennes överväldigande vishet utövade ett fränstötande intryck, lär snart att förstå henne, och en vacker dag upptäcker han sin kärlek till henne. Båda äro unga, han är god, skön och ehuru städse uppträdande i sträng ståt, mildras hans uppenbarelse mycket genom den oklanderliga kragen och de sirliga manschetterna. Man skulle nu tro, att han skulle förklara henne sin kärlek; men han hör inte till dem, som inlåta sig i romantiska absurditeter. Poesi och kärleksentusiasm betäcker hennes rodnande anlete och hon omhöljer sig i den korrekta damens skönhet. Även han stillar naturens röst, och förblir ständigt vördnadsfullt korrekt. Alldeles som hon: punktlig, ständigt avmätt och anständig. Jag måste värkligen frukta, att, om de båda hade förenat sig, den unge mannen hade lupit faran att frysa ihjäl, jag måste tillstå, att jag icke förmår att upptäcka något skönt i denna nya skönhet, vilken är likaså kall som de stenväggar och golv varom de drömma. Kärare äro mig den romantiska tidsålderns kärlekssånger, kärare Don

Juan och Venus, kärare en flykt medels stege och rep i en månklar natt, förfoljda av faderns förbannelser och moderns jämmer och de älskvärda grannarnas moraliska anmärkningar; och av all denna fullständiga korrekthet och med alnsmått avmätta anständighet. Om kärleken icke vet att ge och taga, utan någon som hälst inskränkning, då är den icke längre kärlek, utan en aftarstransaktion, som aldrig förlorar ur sikte alla de köpsslående additionerna och subtraktionerna.

Den nutida kvinnoemancipationens största hinder, ligger i kvinnans konstlade stelhet och småaktiga anständighetsfusk, som alstrar tomhet i kvinno själen och förvägrar henne livskällans dryck. Frigörelsen från det onda ligger i uppmarschen till en ljusare, klarare framtid! Vi behöva det ohämmade utväxandet ur alla de gamla traditionerna och vanorna. Kvinnoemancipationsrörelsen har endast tagit ett enda steg i denna riktning; man får hoppas, att den skall besitta kraften till ett ytterligare. Rösträtten, lika borgerlig rätt — allt detta är mycket sköna ting, dock börjar den sanna och verkliga frigörelsen varken vid valurnan eller i domstolssalarna.* Frigörelsen börjar i kvinnans själ.

* Hårtill fogar *Pierre Ramus*, i broschyrens tyska upplaga, följande tillägg:

Till denna vår kvinnliga kamrats förträffliga anmärkning, är ytterligare att tillägga, att ernäendet av »lika borgerliga rättigheter», som kvinnorörelsen eftersträvar, ingalunda är identiskt med den politiska och ekonomiska jämlikhetens sanna ideal, eller i framstegsvänlig mening är något eftersträvanvärt. Begreppet »borgerlig rätt» är ett konstaterande av den fria människans olikhet gentemot staten och bourgeoisien. Borgaren är städse undersåte, den fria människan är icke underdånig. Därför är det också i den framåtskridande evolutionens mening önskvärt, att kvinnorörelsen beger sig *utom* den »borgerliga rättens ramar», då rösträtten egentligen aldrig är något annat än de allmänna önskingarnas avsägande till förmån för den bestående maktens statsliga garantier. Avsägandet av de borgerliga rättigheterna betyder den individuella frihetens återförande, detta förakt för alla statsborgerliga fri- och rättigheter, gör först kvinnorörelsen verkligt fri. Som borgarinna skall kvinnan ständigt vara statens, de tongivande fördomarnas, det

Historien lär, att varje undertryckt klass hade att utkämpa sin sanna befrielse från härskarna genom sina egna ansträngningar. Det är mycket nödvändigt för kvinnan, att hon lär sig begripa och erkänna denna uppgift, att hennes frihet räcker precis så långt, som hennes makt räcker att uppnå friheten.

Därför är det för henne vida viktigare, att börja med den inre pånyttfödelsen och att lösgöra sig från fördomarnas, traditionernas och sedernas tryckande börda. Kravet på jämlikhet med mannen i livets alla olika sysselsättningar är berättigat och riktigt, dock må vi aldrig förglömma, att den slutliga högsta livsrätten är kärleken och rätten att bli älskad. Sannerligen, om våra dagars delvisa emancipation skulle vara en sann och fullständig emancipation, då skulle den för alltid ha undanträngt det löjliga antagandet, att fästmö och moder är likabetydande med slavinna eller underordnad. Det absurda antagandet, om de båda köns rätt, även åskådningen, att mannen och kvinnan företräda två olika världar, måste då bortsopas.

Småaktighet skiljer, horisontens vidd förenar. Vi vilja bli frimodiga och ädelmodiga.

Vi vilja icke förbise de vitala angelägenheterna; emedan kanske en massa småsaker och trivialiteter upphopa sig för oss. Den sanna, ädla uppfattningen om köns förbindelser tiliåter inga segrare eller besegrade. Den erkänner blott en sak: att gränslöst hängiva sig*, och återfinna sig — rikare, ädlare och bättre. Endast den kan utfylla den gapande tomheten i kvinnans liv och förvandla kvinnofrigörelsens sorgespel i glädje, gränslös glädje.

borgerliga livets stödjande auktoriteters slavinna; som kvinna, vilken föraktar den konventionella moralens, statens och varje auktoritets befallningar, lydande endast och allenast sin naturs ntslag, förnuft och impuls, skall hon vara och bli en fri kvinna.

* Utan följer, genom de välsignelsebringande kulturella medel vi ha i form av de världsberömda PREVENTIVA ARTIKLARN.

Se vidare Nyhets-Magasinet annons!

I Januari utkommer:
OBS.! EN EPOKGÖRANDE BOK.

MAKT,

PARLAMENT OCH

VÅLD.

Av Gustav Malmberg.

Förord av G. H:SON HOLMBERG.

C:a 175 sidor. Pris 1 krona. C:a 175 sidor.

Nettopriser: 1—35 ex. 75 öre pr ex., 36—60 ex. 70 öre pr ex., 61—90 65 öre pr ex., 91 och följande ex. 60 öre. Sändes endast mot förskottslikvid, postförskott eller efterkrav. Fraktfritt då beloppet uppgår till 5 kronor.

Osålda, felfria ex., emottagas i retur.

Rekvireras från

Gustav Malmbergs Förlag,
Delbo, HUVUDSTA.

Följande broschyrer kunna rekvireras:

BORGARFRED och
Anti-Militarism.

Av PIERRE RAMUS.

Sambälle
utan stat.

Av ENRICO MALATESTA.

50 sidor.

Pris **25** öre.

Översättning från italienskan av *Gustav Malmberg*.

Den anarkistiska
antimilitarismen.

Av PIERRE RAMUS.

Pris 25 öre.

I FEBRUARI utkommer:

Vaga- bonden

ROMAN

av

GUSTAV MALMBORG.

Pris 1 Krona.

Kommissionärer erhålla hög provision!

Rekvireras från

Gustav Malmborgs Förlag,

Delbo, HUVUDSTA.

Adamssons gummi	N:o 2	Kr. 2:-	pr. dussin utan behållare
» 4 »	2.50	»	» med »
Adamssons gummi	» 78 »	2.50	» » utan »
» 79 »	3:-	»	» med »
» 3 »	4:-	»	» (utan »
Adamssons gummi	» 3a »		» (med »
» 5 »	4:-	»	» (utan »
» 5a »		»	» (med »
Adamssons gummi	» 7* »	3:-	» » utan »
» 7a »	3.50	»	» med »
» 8 »	4.50	»	» utan »
Adamssons gummi	» 8a »	5:-	» » med »
» 9 »		»	» (utan »
» 9a »	5:-	»	» (med »
Adamssons gummi	» 10 »		» (utan »
» 10a »	5:-	»	» (med »
Adamssons gummi	» 11 »	6:-	» » (utan »
» 11a »		»	» (med »
» 12 »		»	» (utan »
Adamssons gummi	» 12a »	8:-	» » (med »
» 80 »	3:-	Provdussin	
» 80a »	5:-	D:o	1:ma

OBS.!

Se noga efter att varje artikel är stämplad

Adamssons Gummi Import

ty då vet Ni att varan är stark och fullt tillförlitlig. Alla äro inlagda i små kuvert förutom N:o 10 och 10 a som äro inlagda i fina diskreta aluminiummaskar om 3 st. (Lämpliga att bära i västfickan).

N:o 8, 9 och 11 äro dessutom inlagda i hermetiskt tillslutna staniolomslag.

Vid rekvisition av 3 duss. artiklar 25 proc rabatt.

Adressera alla order till:

Nils Adamsson

Centralpalatset

Stockholm

eller endast:

BOX 327, STOCKHOLM.

I FEBRUARI utkommer:

En ny epokgörande antimilitaristisk broschyr

DÖD

ÅT MILITARISMEN

ELLER

Fackföreningarnas antimilitära uppgift.

Av **GUSTAV MALMBORG.**

Pris **10** öre.

GUSTAV MALMBORGS FÖRLAG, HUVUDSTA.
